

הנישואין באתיופיה - קס אמהה נגט, נתניה

כאשר הבחור היה מגיע לפרקו תפקיד האב לחפש עבור בנו כלה. האב היה הולך לכפרים בסביבה על מנת להתעניין במשפחה טובה עבור קשר נישואין, וכמובן מבררים אם אין קשר משפחתי עד שבע דורות כפי הנהוג באתיופיה.

אחרי שנבחרה המשפחה הולך האב בעצמו או על ידי שליח לבקש את ידה של אותה המדוברת. בתחילה הם מגיעים כאורחים סתם, וכיון שהם לא כל כך אורחים צפויים כבר מנחשים לשם מה באו. מגישים להם כיבוד, והם לא טועמים מן הכיבוד עד שיבקשו לומר דבר מה (בדומה לעבד אברהם, שלא אכל לפני שהסביר מדוע בא), וכשמקבלים את רשות הדיבור הם אומרים שהם רוצים את בת פלוני (אם יש מספר בנות בדרך כלל יעדיפו את הגדולה יותר).

לאחר ששומע צד הכלה את הבקשה אין הם נותנים מיד תשובה, אלא נוטלים פסק זמן למחשבה, וכעבור זמן מה יתנו את תשובתם.

לאחר מכן הולך אבי הכלה (או שולח שליח) לכפר החתן, וחוקר מעט על החתן ועל משפחתו - האם זו משפחה טובה, האם החתן יוכל לפרנס, והאם הוא אדם טוב, שיתנהג עם אשתו כמו שצריך. במידה והתשובה חיובית הם מזמינים את אבי החתן ונותנים את תשובתם החיובית, וקובעים באותו מעמד זמן לאירוסין, ואף מעניקים מתנה (צד החתן לצד הכלה).

כשמגיע זמן האירוסין מכין צד הכלה מסיבה, ואז אבי החתן נותן מטבע כסף טהור כדי שיקנו בזה טבעת לכלה (אינו נותן טבעת ממש, לא החתן הוא שמגיש את המתנה, אלא האב, והוא לא מגיש זאת לכלה עצמה). **טבעת זו אינה בשביל קידושין, אלא זו מתנה לכבוד האירוסין.** מאותו הרגע אסור לתת אותה לאחר. באותו מעמד קובעים מה כל צד מתחייב עבור הוצאות הקמת הבית המשותף - סכומי כסף, ציוד, בהמות, בגדים וכד' - להתחלת חיי הזוג הצעיר.

כשקובעים את תאריך החתונה ייזהרו שלא להתנגש בחתונה אחרת של קרובי משפחה, וכן שלא יהיה בזמן שאחת האמהות או הכלה עצמה במחזור.

חשוב לציין שכל אותו הזמן החתן עצמו לא נפגש עם הכלה עצמה אלא הכל נעשה דרך ההורים. החתן עתיד להכיר את כלתו רק בחתונה.

אחרי ששני הצדדים החליטו על תאריך מסוים מתחילים בהכנות: מזמינים את המשפחות, אפילו מכפרים רחוקים, מכינים טלה (שם של משקה), אינג'רה ושוחטים פרה או שתים. בונים סוכה גדולה ומכינים את כל ההכנות החומריות לחגיגות החתונה.

בינתים החתן נמצא בבית הוריו. ושם, בהגיע הזמן, עומד הוא מול הקייסים, והם עורכים טקס מיוחד: מתפללים כמה תפילות, ולאחר מכן מברכים את החתן, וקושרים לו "קשרה" - חוט אדום לבן, הרומז לטומאה וטהרה.

לאחר מכן הולכים לכפר שבו גרה הכלה, ומביאים אותה אל כפר החתן. כמובן שגם בבית הכלה מוכנים למסיבה. הורי הכלה שולחים את הכלה בלי תכשיטים עליה. היא תתקשט בבית החתן לאחר ברכת הקייסים וזקני העדה. הם שולחים ביחד איתה ארגז עשוי מקש ובתוכו התכשיטים וחתיכת בד לבנה המשמשת כ"עד" לבדיקה.

לאחר בעילת המצוה בודקת הכלה בבד הזה את דם הבתולים. אם נמצא דם בתולים מברכים את הכלה ואת הוריה על החינוך שנתנו לה, ששמרה על צניעותה, ולא הפקירה את עצמה. את הבד שולחים למשפחת הכלה, כדי שהם יראו שבתם היתה כשרה וצנועה, וומשיכים בחגיגות.

ואם לא מצאו דם בתולים, היה החתן מוריד את ה"קשרה" שעליו ובא אל הקייסים ולזקני העדה, כדי להודיע להם על הכלה שלא היתה צנועה ולא שמרה על עצמה. כמובן כדי שלא להוציא לעז על כלה שהיא כן כשרה חוקרים את החתן כמה חקירות, ואם דבריו נמצאו

אמיתיים, מביאים את הכלה וחוקרים גם אותה, ואם נמצא שאכן לא שמרה על עצמה שלחים אותה אל בית הוריה בבושת פנים, וכמובן הבושה היא של המשפחה כולה. בברכה

בימה לדין

שאלה: בשעה טובה התארסנו כלתי ואני, ועכשיו מתיחלות כל מיני דאגות: איך נסתדר? האם אנחנו באמת מתאימים? ועוד הרבה חששות. גם שמעתי על הרבה מיקרים של זוגות שבהתחלנה מאד אהבו אחד את השני ואחרי כמה זמן התחילו בעיות? אני דואג!!! תשובה:מזל טוב! ושיהיה בשעה טובה. פעמים רבות כשזוג מחליט להתחתן הם קובעים תאריך ואז מתחיל מירוץ של הכנות. לא שוכחים לבחור את האולם הכי מוצלח, תפריט מצוין, תקליטן, להקה, צלם, בגדים וכו' וכו' וכו' - הכל כיד המלך. וכמובן, צריך גם להכין דירה כדי לגור בה. מחפשים דירה, צובעים, מנקים, מסדרים, משיגים ריהוט, משיגים כל מיני מוצרי חשמל, ובקיצור - עושים מאמץ גדול כדי שהכל יהיה מוכן לקראת הזוג המאושר.

ובענין האמיתי אתם מטפלים?

כדי שהזוג באמת יהיה מאושר, צריך להכין את הדבר האמיתי. ומהו הדבר האמיתי? צריך ללמוד איך לחיות האחד עם השני, צריך ללמוד תורה שלימה של חיי "זוגיות" - כיצד זוג חי ביחד, איך מוותרים, מה עושים בשביל לפתור בעיות וויכוחים, כיצד משתפים פעולה בהקמה של בית ומשפחה.

כל זה לא בא מעצמו. צריך ללמוד את זה ולהשקיע בלימוד הזה זמן ומחשבה רבים.

וכן כדי שהחיים של הזוג יהיו בדרך הנכונה ויביאו לשמחה ולאוסר - צריך לדעת את ההלכות. צריך לשבת וללמוד את ההלכות של גידה ויולדת וטבילה מטומאה וכו'. רק מי שישמור על ההלכות החשובות האלה יזכה באמת לחיי משפחה מאושרים. לא מספיק לדעת משהו כללי על 7 ימי טומאה וטבילה, אלא צריך ללמוד הרבה הלכות שקשורות לזה. ולכן חשוב מאוד שביחד עם כל ההכנות החומריות לחתונה ולבית, ימצאו הזוג זמן וישבו ללמוד - החתן עם רב או אברך, והכלה עם רבנית או מדריכת כלות מתאימה - ועל ידי כך יזכו להכנה רוחנית מתאימה, שהיא העיקר.

אמנם יש מועצות דתיות שבהן כאשר פותחים תיק הם דואגים שהכלה תלמד אצל רבנית מטעם המועצה. זה טוב, אך עדיין יש הרבה דברים שאותה רבנית לא מדברת עליהם, וצריך לדאוג להשלמה. ומה קורה עם החתן? בדרך כלל לא שמעתי ששואלים את החתן האם הוא לומד לקראת החתונה או לא (אותי לא שאלו, אבל דאגתי לזה כבר חודשיים או יותר לפני החתונה).

ברוך ה' היום אפשר למצוא רבנים ורבניות, אברכים ומדריכות כלה בכל עיר ובכל ישוב - גם מבני העדה וגם מכלל עם ישראל. חשוב שכל אחד ימצא מישהו כזה ויקדיש לענין סדרה משמעותית של פגישות, וכך יצאו הזוג עם צידה לדרך בע"ה לאורך כל החיים, [וגם לאחר החתונה אם מתעוררים קשיים צריך לפנות למישהו שיש איתו קשר טוב ויוכל לתת עיצה והדרכה].

אם צריך עזרה באיתור מדריכים ומדריכות כאלה, ניתן לפנות גם אלינו וננסה בע"ה לעזור. טלפון: 052-3835267

בעצם אין בדברים האלה חידוש, הרי ברור שצריך לשבת והתכונן לחתונה גם במישור זה, באנו רק להזכיר זאת לכם חתן יקר וכלה יקרה, שתקחו עצה זו לטובתכם ולטובת שלום בית אמיתי שישורר בביתכם, ושבעזרת ד' יהיה בנין עדי עד, מלא שמחה, אהבה ואחוה שלום ורעות. ושוב הרבה מזל טוב!

על אהבה וזוגיות

מתורגם ברשות תוך הספר
,Guide for the Romantically Perplexed
מאת ליסה אייקן.

במקום לנסות לגרום לאדם אחר, להתאים לדימוי שיש לנו לגבי בן הזוג ה"אידיאלי",
אנו יכולים ללמוד להכיר את בן הזוג שלנו כפי שהוא באמת ולהעריך אותו על מי שהוא.

אהבה וזוגיות

אנשים מתחתנים מסיבות רבות ושונות, אולם בעיקר כיוון שהם "מאוהבים" ורוצים
לבלות את שארית חייהם עם אדם מיוחד. למעשה, אהבה - בניגוד להתאהבות - נובעת
מבחירות מתמשכות שאנו בוחרים, לאהוב את בן הזוג, שיש לו תכונות ממשיות הראויות
להערכה. אנשים בוגרים אינם פשוט "מתאהבים" כקורבנות חסרי ישע הנתונים לשליטתם
המוחלטת של רגשותיהם.

אהבה אמיתית, בריאה ויציבה, מתפתחת מהתרומה ההדדית של בני הזוג זה לצמיחתו של
זו, מגידול משפחה בצוותא ומרעיונות, זיכרונות, חוויות ומטרות משותפות בעלות
משמעות. ככל שאנו נותנים יותר ומחויבים יותר למערכת היחסים, כך מעמיקה אהבתנו
(רבי אליהו דסלר, מכתב מאליהו, השאיפה לאמת). לדוגמה, אם אוהבת את תינוקה למרות
העובדה שהוא לעולם אינו מטפל בה. ההפך הוא הנכון! הוא בוכה, פולט, מלכלך את
החיתולים שלו ואינו מדבר ברורות. היא אוהבת אותו בגלל מה שהיא עושה למענו, לא
בגלל מה שהוא נותן לה. וככל שהיא עושה יותר, כך היא אוהבת אותו יותר.

כך הדבר גם בתחומים אחרים. תכופות אנו מחליטים כיצד אנו מרגישים לגבי נושא
מסוים, על פי מידת ההשקעה שלנו בנושא. אם אנו משקיעים רבות במטרה מסוימת, אנו
מניחים שהיא חשובה לנו מאוד. ככל שאנו עושים יותר למען המטרה, כך אנו משקיעים
בה יותר וכך אנו מרגישים יותר מחויבים לה.

אותו הרעיון תקף גם לגבי נישואים. האהבה שלנו לבן או בת הזוג נובעת מהמחויבות
שלנו לטפל בו או בה. כשאנו נזכרים בדברים שעשינו למען אותו אדם ומרגישים את
תחושת הסיפוק מהנתינה, לבנו מתמלא באהבה לאדם לו אנו מעניקים כה הרבה.
אנו יכולים לאהוב אחרים בגלל הדברים שאנו מקבלים מהם או בגלל הדברים שאנו
נותנים להם. ככל שבני הזוג מעניקים יותר זה לזה, כך הדבר מחזק יותר את מערכת
היחסים ביניהם. אנשים בוגרים מפיקים הנאה מה"עבודה" והמחויבויות הכרוכות
בנישואים, מהשיתוף ומהתרומה ההדדית. הם אינם מצפים לנתינה זהה בתמורה ואינם
מנהלים רישום של 'מי עשה מה'.

לרוע המזל, אנשים רבים מצפים מבן הזוג שלהם שירפא את פגיעותיהם הישנות וימלא
את החללים הריקים המלווים אותם במשך שנים. הם נותנים, כדי לקבל בחזרה ולעתים
נדירות הם אינם שבעי רצון מתגובת בני זוגם, כיוון שבני זוגם אינם עונים על הציפיות
הלא מציאותיות שלהם. הם אינם מבינים, כי איש מלבדם אינו יכול למחוק את הריקנות
רבת השנים שלהם ואת הכאב החקוק בהם כה עמוק.

אהבה אמיתית ובריאה, מבוססת על שיתוף הרגשות וביטוי הרצונות בצורה ברורה, רגישה
ומתחשבת, מבלי לצפות מבן הזוג שלכם לקרוא את מחשבותיכם. בנישואים טובים, בני
הזוג מתמודדים עם כעס ועם רגשות אחרים בצורה בוגרת. הם מסוגלים לדחות סיפוקים,
במקום להניח לרגשותיהם לשלוט בהם. הם מפיקים הנאה רבה מכך שהם גורמים אושר

לבני זוגם והם מוכנים להניח את רצונותיהם בצד בשעת הצורך, כדי לשמור על שלמות היחסים.

ישנם אנשים המתלוננים על כך, שהדבר גורם לנישואים להישמע כמו עבודה קשה ונטולת הנאה. "ומה לגבי תשוקה ורומנטיקה?" הם שואלים. "למה לדבר על נתינה בלתי פוסקת? רצוי שזוגות פשוט יירגעו, ייהנו מהקשר ויעשו חיים!"

התאהבות, כימיה, רומנטיקה ו"עשיית חיים" - כל זה טוב ויפה, אולם דברים אלה חשובים הרבה יותר בשלב ההיכרות והחיזור, מאשר בנישואים. כזוג נשוי, יהיה עליכם להיות מסוגלים לעמוד בתקופות קשות ולא נעימות, שעשויות להימשך שבועות ואפילו חודשים. יהיה עליכם להתמודד בצורה פורה ויעילה עם אחריות יומיומית, גידול ילדים, בעיות ומתחים. ההצלחה או הכישלון של רוב מערכות הנישואים כמעט ואינה קשורה ל"עשיית חיים".

למעשה, הסיבות העיקריות לגירושין הן תקשורת לקויה וחוסר יכולת לפתור קונפליקטים, בעיקר כאלה הקשורים לכסף ולאינטימיות.

נישואים טובים מושגים באמצעות עבודה קשה, הם לא פשוט "קורים מעצמם". אמנם ההתרגשות וההתאהבות מתחילות בצורה קסומה, אך הרומנטיקה והאהבה ימשיכו להיות חלק מחייכם רק אם תעבדו על מערכת היחסים ביניכם. אם לא תדעו כיצד להתמודד עם ההיבטים הפחות נעימים של הנישואים, לא תצליחו לשמור לאורך זמן על גחלת האהבה. כיוון שנתניה מסייעת לשמור על האהבה, חשוב להינשא לאדם שיכול ורוצה לקבל את מה שיש לכם לתת. בצורה כזאת, גם כשהזמנים יהיו קשים, עדיין תוכלו להמשיך להזין את האהבה שביניכם.

הסיפור התנ"כי של יעקב ורחל מדגיש נקודה זאת. יעקב הסכים לעבוד במשך שבע שנים כדי לזכות בידה של רחל (בראשית, כט, יח), אולם שנים אלה נדמו בעיניו לימים ספורים, כיוון שאהב אותה כל כך (שם, כט, כ).

היינו מצפים מזוג אנשים המאוהבים עמוקות זה בזה, שירצו להתחתן בהקדם האפשרי שכן, כל יום שהם מבלים בנפרד נדמה כמו נצח. הזמן חלף מהר בעיניו של יעקב, כיוון שכל מה שעשה היה למען רחל, לא למענו. הוא אהב אותה כל כך, עד שצרכיו שלו היו כאין וכאפס בעיניו והוא הקדיש את עצמו לטיפול בה. הוא הפיק הנאה מכך שגרם לה אושר, במקום לדאוג לסיפוק צרכיו שלו, לכן לא היה מתוסכל מההמתנה הממושכת עד שהפכה לאשתו.

סיכום

נתינה וסיפוק אמיתיים נובעים מתרומה משמעותית לבן זוג (ולילדים) במסגרת נישואים. כשאנו אוהבים מישהו כדי לספק את עצמנו, אנו מפסיקים להזדקק לו ברגע שצרכינו סופקו.

בנוסף, אנו למעשה פוגעים באחרים, כיוון שאנו רואים אותם כאובייקטים שנועדו לשרת אותנו.

שאלו את עצמכם מה אתם מצפים לתרום ולקבל מבן הזוג ונסו להעריך באיזו מידה הציפיות שלכם מציאותיות.